

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Το να είσαι μαθητής του Χριστού σημαίνει πλήρη ανατροπή της κοσμικής λογικής. Ενώ διάφοροι φιλοσοφο-θρησκευτικοί ηγέτες έταξαν ευτυχία, άνεση, ασφάλεια, απομόνωση από το κακό κ.λπ., ο Ιησούς αντίθετα δηλώνει, θαρραλέα και δημοσίως, ότι για να είσαι μαθητής Του οφείλεις πρώτα να απαρνηθείς τη σιγουριά σου, την εξασφάλιση του ονόματος και του κύρους σου, να πάψεις να εξαρτάς το νόημα της ύπαρξής σου από τις κοινωνικές σου διασυνδέσεις και την προσφορά σου, να αρνηθείς το άγκιστρο της ασφάλειάς σου και την εγωιστική αυτοδιαίωνισή σου ή την διαιώνιση του εγωισμού σου. Να δεχτείς συνειδησιακά πως το νόημα δεν βρίσκεται στην ικανοποίηση των απαραίτητων φυσικών απαιτήσεών σου, αλλά ΣΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ, ΔΙΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΒΡΙΣΚΕΙ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Παράλληλα με την άρνηση όλων των καταστάσεων, αποφάσεων και πράξεων που γαντζώνουν τον άνθρωπο γερά ΣΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΕΙΣ, στις οποίες, και ένεκα των οποίων, βασίζεται δυστυχώς για να ζήσει -αλλά και οι οποίες διαιωνίζουν την αμαρτία του (όταν αποδίδουμε όλα τα χαρίσματα, ικανότητες, 'τάλαντα', άξιες πράξεις μας, όχι στην αγάπη του Θεού, αλλά στη δική μας αξιολύπη και μεγαλείο)- ο πραγματικός μαθητής του Χριστού οφείλει να σηκώνει τον προσωπικό του σταυρό και να ακολουθεί σε όλα τον σταυρωθέντα Κύριο.

Δεν νοείται μαθητής ανώτερος του Κυρίου του, όπως δεν νοείται αληθινός χριστιανός αν δεν σταυρώνει καθημερινά την ασθενή του φύση και τα πάθη του, ακολουθώντας το παράδειγμα του σταυρωμένου Ιησού. Η ζωή του χριστιανού είναι ζωή θυσίας και προσφοράς. Αντί της καθημερινής πτωτικής αυτό-επιβεβαίωσης ότι μπορεί και συντηρείται, κινείται με ασφάλεια και εξασφαλίζει τα προς το ζην, ο φίλος και μαθητής του Θεανθρώπου βιώνει στην πράξη την πίστη του πως, δίνοντας τη ζωή του για τους συνανθρώπους του, αδειάζοντας την ύπαρξή του σ' αυτούς και χάνοντας την αυταρέσκεια της συμφεροντολογικής αυτοσυντήρησης, στην ουσία ζει πραγματικά το μυστήριο του Χριστού και της βασιλείας Του. Το μήνυμα του Κυρίου είναι ότι αν, σε αντίθεση με τα ισχύοντα κοσμικά κριτήρια: (α) απαλλαχτούμε συνειδησιακά και καθημερινά από τη ζωή της αποτυχίας, της πτώσης, της υπερηφάνειας, της καταξίωσης, της δόξας, του ιδιοτελούς πλουτισμού, του εωσφορικού μεγαλείου, των ενστίκτων και (β) αγκαλιάσουμε τον Χριστό με τα καρδιά του (δεχόμενοι να θυσιαζόμαστε για τις αξίες και τα ιδανικά μιας ανώτερης ζωής, υπέρ των άλλων, των πραγματικών αναγκών τους και για ό,τι καταξιώνει την έννοια 'άνθρωπος'), τότε επιτυγχάνουμε πραγματικά αυτό για το οποίο δημιουργηθήκαμε, τελειοποιούμεθα καθ' οδόν ως πρόσωπα (όχι ως άτομα και με τις δικές μας δυνάμεις), και ενωνόμαστε αληθινά μαζί Του, ενώ ζούμε τη διδασκαλία Του, όχι επιδερμικά, αλλά ουσιαστικά.

Διότι τίποτα στον κόσμο δεν υπάρχει ομοούσιο με την αξία της αληθινής εν Χριστώ ζωής. Νά γιατί ο Χριστός, ακολουθώντας στο σημείο αυτό το παράδειγμα των μεγάλων προφητών που προετοίμασαν άλλωστε το δρόμο Του, αναφέρει: (α) ότι η έννοια του «κόσμου» είναι αντίθετη με την έννοια της θείας ζωής: 'Μοιχαλίδα' ονομάζει τον κοσμικό και αντι-πνευματικό τρόπο ζωής, όπως ακριβώς η γυναίκα-παραδείσια ανθρωπότητα εγκατέλειψε και πρόδωσε τον σύζυγό της και Αρχηγό της

όντως ζωής, προς χάριν μιας ψεύτικης και με ημερομηνία λήξεως ζωής, και (β) ότι όποιος πιστεύει στον Χριστό και το έργο του οφείλει να το παραδέχεται και μπροστά στους άλλους, να μην ντρέπεται γι' αυτό, να το διαλαλεί στην ανάγκη, αφού στην αντίθετη περίπτωση προδίδει και δεν αποτελεί γνήσιο μαθητή του ουράνιου, και σαρκωθέντος για την ημών σωτηρία, Δασκάλου.

Τους έλεγε ακόμη ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως υπάρχουν μερικοί ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δε θα γευτούν θάνατο, πριν δουν να έρχεται ΔΥΝΑΜΙΚΑ η βασιλεία του Θεού» (Μάρκ. 9,1). Ορισμένοι σύγχρονοι δυτικοί ερμηνευτές πιστεύουν ότι ο Χριστός περίμενε τη βασιλεία του Θεού να εγκαθιδρύεται πολύ σύντομα στη γη. Η πνευματική όμως βασιλεία και δόξα του Χριστού (πάντα για πνευματική βασιλεία ομιλεί ο Κύριος και όχι για γεωγραφικές εκτάσεις και κοσμικές διοικήσεις) φάνηκε τόσο στη ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ Του (που περιγράφεται μάλιστα στα Ευαγγέλια αμέσως παρακάτω) όσο και κατά την ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, που εκείνος και πάλι δια του Αγίου Πνεύματος, βιαίως και με θεία εξ ύψους δύναμη και πνοή, εγκαινιάζει και εδραιώνει. Αυτό δέχονται όλοι οι Ορθόδοξοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς και Πατέρες της Εκκλησίας. Ότι μιλώντας δηλαδή ο Χριστός για την δυναμικά συντόμως ερχόμενη βασιλεία Του εννοεί την πνευματική σχέση των πιστών μαζί Του και την θέα της ακτίστου δόξης Του, όπως φάνηκε στην Μεταμόρφωσή Του, όπως καθιερώθηκε δια της Πεντηκοστής και όπως επιτυγχάνεται δια της μυστηριακής εκκλησιαστικής και λειτουργικής ζωής των πιστών. Με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος την Πεντηκοστή, πραγματοποιήθηκε άλλωστε η υπόσχεση που ο Κύριος είχε δώσει στους μαθητές Του κατά τη διάρκεια του Μυστικού Δείπνου: “Δεν θα σας αφήσω μόνους και ορφανούς. ΘΑ ΞΑΝΑΡΘΩ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ”, τους είπε. Με ποιο τρόπο; Δια του Αγίου Πνεύματος! Έκτοτε ο Ιησούς ζει δια του Παρακλήτου μέσα στους πιστούς Του (Ιω. 17,24), δια της θείας Χάριτος, μέχρι το τέλος της ιστορίας. Στο κατά Ιωάννη και πάλι Ευαγγέλιο, ο Ιησούς ενημερώνει τους μαθητές Του για το ίδιο γεγονός ως εξής: “Σε λίγο δεν θα με βλέπετε πια, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΕ ΛΙΓΟ ΘΑ ΜΕ ΔΕΙΤΕ, γιατί εγώ πηγαίνω στον Πατέρα” (16,16). Διότι ο Ιησούς στην χριστιανική μας διδασκαλία είναι ο ‘Κύριος της δόξης’ και όταν μιλάει για τη βασιλεία Του εννοεί κάτι πολύ περισσότερο από κοσμικές κυβερνήσεις και νομικές έννοιες.

Τα Ευαγγέλια, και γενικά η Αγία Γραφή, προϋποθέτουν άλλωστε μια προσευχητική στάση και ταυτόχρονα ταπεινό φρόνημα για να εντρυφήσει κανείς στον εσωτερο πνευματικό πυρήνα τους. Το αποκαλυπτόμενο νόημά της, σύμφωνα με την Εκκλησία και την Πατερική σκέψη, είναι χάρισμα και δωρεά του Αγίου Πνεύματος. Ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος επισημαίνει ότι ακόμη και αν αποστηθίσει κανείς όλη την Αγία Γραφή, δεν μπορεί να εννοήσει θεολογικώς τα μυστήρια που είναι κρυμμένα μέσα σ' αυτήν παρά μόνο με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος, προϋποτιθέμενης της κατά Χριστόν άσκησης. Παύει τότε ο σκοτασμός του νοός (νους στην ασκητική γλώσσα είναι ο οφθαλμός της ψυχής), ανοίγει στο άκτιστο φως του Θεού και θεολογεί απλανώς, όπως θεολογούν οι Πατέρες και άγιοι της Εκκλησίας. Ακολουθώντας εμείς οι υπόλοιποι τον δρόμο τους και τα διδάγματά τους είμαστε σίγουροι ότι βρισκόμαστε μέσα στην οδόν της αληθείας. Διαφορετικός δρόμος δεν υπάρχει για να γνωρίσει κανείς τον θησαυρό των κρυμμένων στην Γραφή θείων αληθειών. Μόνο όταν φανερώνει ο Θεός τον εαυτόν Του στους Πατέρες και

διδασκάλους της Εκκλησίας μπορούν τότε να γνωρίζουν τα στις θείες Γραφές κρυμμένα θεία μυστήρια. Σε αντίθετη περίπτωση κάθε ερμηνεία ενδέχεται να προέρχεται από τα πάθη μας και να είναι αποτυχημένη και αποπροσανατολιστική (βλ. και «Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, Λόγος 49ος», εκδόσεις Β. Ρηγοπούλου).

Οι μαθητές βίωσαν τη δόξα του Χριστού και είδαν τον Ιησού στο μεγαλείο και τη μεγαλοπρέπειά Του πάνω στο Θαβώρ, να μεταμορφώνεται μπροστά τους και να λάμπει περισσότερο και από τον ήλιο. Άκουσαν μάλιστα και τα λόγια του Θεού Πατέρα να τους λέγει ότι «Αυτός είναι ο αγαπητός μου Υιός, αυτός είναι ο εκλεκτός μου» (Β΄ Πέτρου 1,17). Δεν ακολούθησαν λοιπόν όποιον να΄ ναι και δεν εμπιστεύτηκαν έναν τυχαίο κήρυκα Ιουδαίο, αλλά τον ίδιο τον Κύριο της δόξης και του ακτίστου φωτός. Αυτόν που και οι προφήτες προανήγγειλαν και δια του Αγίου Πνεύματος παρουσίασαν στην ανθρωπότητα πολλούς αιώνες πριν εμφανιστεί στη γη. Ο γνήσιος επομένως αναζητητής της αιώνιας και ουρανόθεν αποκαλυπτόμενης αλήθειας συντάσσεται με το μέρος της φωνής του Θεού και της αξιοπιστίας του ευαγγελικού λόγου! Δεν είναι τυχαίο που ο Χριστός χρησιμοποίησε την έκφραση 'Ο έχων ώτα ακούειν ακουέτω' (Μκ. 4,23/ Ματθ. 11,15/13,9 κ.λπ.). "Αυτός που έχει αυτιά για να ακούει, ας ακούει"! Και όπως ο ίδιος εξηγεί: "Πολλοί είναι οι καλεσμένοι, λίγοι όμως είναι οι εκλεκτοί (αυτοί που ανταποκρίνονται στο κάλεσμα της σωτηρίας)" (Ματθ. 20,16).

Βοηθήματα:

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας, 2003

ΚΗΡΥΓΜΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ, Γεωργίου Πατρώνου, τ. β΄, έκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθ. 2003

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΞΗ, Κων/νου Γρηγοριάδη, τ. α΄, έκδ. β΄, έκδ. Η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος, Αθ. 2001

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ, Ιω. Καταβιδόπουλου, εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλ. 2005